

Bibliotéka poučná a zábavná
vydávaná

„Dědictvím sv. Cyrilla a Methoděje“.

~~~~~
Veškerých Dědictvím vydaných spisů č. 62. na rok 1910.

Msgr. Vladimír Šťastný.

Napsal

Frant. J. Rypáček.

V BRNĚ 1910.

V kommissi v Benediktinském knihkupectví v Brně, Bedřicha Grosse v Olomouci a v Cyrillo-Methodějském knihkupectví (Gustava Francla) v Praze.

Tiskem benediktinské knihtiskárny v Brně.

Msgr. Vladimír Šťastný.

† 20. srpna 1910.

Msgr. Vladimír Šťastný.

Napsal

Frant. J. Rypáček.

Č. 303.

Nihil obstat:

Imprimatur:

Dr. Josef Pospíšil,
prelát na dómě v Brně.

† Pavel,
biskup.

V Brně, dne 13. ledna 1911.

Msgr. Vladimír Šťastný †.

Za šlechtným kanovníkem M. Procházkou ztrácí předsednictvo „Dědictví sv. Cyrilla a Methoděje“ dlouholetého starostu Msgra. Vladimíra Šťastného, za výborným učitelem vzorného žáka jeho.

Nejlepší z ušlechtilých a nejušlechtilejší z dobrých, člověk vzácného souladu duševního, milý, dobrotivý, nezištný horlitel za všecko krásné, šlechtné a čisté, vzorný, zbožný a pravý kněz, obětovný, celý a vroucí vlastenec, skromný a pokorný sluha boží, okrasa, pýcha a čest prvního českého gymnasia státního, milovaný „slavík moravský“, Vladimír Šťastný, dotrpěl a dosnil o půl třetí hodině odpolední v oktávě Nanebevzetí Panny Marie v sobotu, 20. dne měsíce srpna roku 1910, po životě ideálně založeném, po neúnavné práci Bohu, národu, vlasti a poesii zasvěcené. Vleklá a vysilující choroba srdeční a smrtivý rak žaludeční odňaly nám muže drahého, znamenitého a vynikajícího. Moravu i všecken lid náš stihla ztráta nenahraditelná!

Význam a cenu šlechtného idealisty, vzorného pracovníka a horlivce národního vytkly časopisy vhodně a spravedlivě hned po čekaném, ale přece nenadálém skoně, ocenily ho slovy nadšenými a pravdivými.

Hned za hodinu po smrti psal „Hlas“: Msgr. Vladimír Šťastný, tichý, skromný pěvec moravský, zesnul dnes v Pánu o půl třetí hodině odpoledne po dlouholeté chorobě srdce. Šlechetná, ideální duše, která tolik milovala dle vzoru Sušilova církev i vlast, vznesla se do výšin nadhvězdných. Pěvec velehradské hymny „Bože, co's ráčil“, pěvec Mariánské hymny „Zdrávas Maria“ — odešel nám na vždy. V něm zemřel jeden z nejlepších synů Moravy, vzorný kněz, vzorný vlastenec, vzorný učitel, ideální básník a spisovatel.“

„Lidové Noviny“ psaly dne 21. srpna: „Včera zemřel zde jeden z posledních starých vlastenců moravských, kněz rázu Sušilova, msgr. Vladimír Šťastný. V Brně znal každý výraznou, milou tvář tohoto úctyhodného starce, s nímž odchází jakoby vzpomínka a živá památka na moravské doby probuzenské.“

„Moravská Orlice“ v pondělí dne 22. srpna provedila zesnulého do hrobu slovy: „Vzácný český člověk vydechl v sobotu odpoledne v Brně šlechetnou svoji duši, Vladimír Šťastný, básník a spisovatel, dlouholetý professor I. českého státního gymnasia v Brně ve věku 69 let. Jedním z těch starých, tichých kněží-vlastenců byl zesnulý, jehož pro vzácnou povahu ctíli a vážili si všichni, kdož ho znali. A jako professor byl člověkem výborným, vychovatelem znamenitým a těm, kdož mu svěřeni byli a jichž

odchoval celé řady, téměř otcem, dobrým a spravedlivým. Budiž mu vděčná paměť!“

A téhož dne doplnil „Hlas“ ocenění své ve zvláštním úvodníku: „Msgr. Vladimír Šťastný zemřel! Bolestná zpráva ta došla nám v sobotu teprve před uzávěrkou listu; mohli jsme tedy už jen stručnou zprávu podati o smrti jeho. Vděčnost však a úcta k zesnulému káže nám ocenit obšírněji význam jeho. Bylť zvěčnělý mužem nevšedním v každém ohledu. Nadšení pro vše dobré a šlechetné, ideální smýšlení, zbožnost, skromnost, učenost, horlivost a píle združovaly se v něm v ušlechtilou, milou, vzornou povahu, jež nikoho neodpuzovala, ale každého získávala. Zesnulý byl vtělená vlídnost a dobrota. Mnoho lidí jest mu vděčností zavázáno... Od smrti sestřiny vleklá srdeční choroba zesnulého velmi se zhoršila, a jedinou jeho starostí bylo, aby ho nepřekala a co by si pak počala staříčká matička. Nepřekala ho, zemřela mu loni, a jako vlídná druhdy domácnost všechny tři združovala, tak nyní všichni tři ve společné hrobce spáti budou klidný sen až do vzkříšení. V životě soukromém byl msgr. Šťastný vzorem vlídného, dobrého člověka, jenž, kde mohl, tam pomohl. Jako profesor nebyl pedantem, slovíčkářem, hleděl spíše roznítit nadšení v srdcích žáků svých pro proudy náboženské, aby životem na jevo dávali smýšlení křesťanské, a zároveň v nich utvrzoval lásku k rodné řeči, k rodné zemi, k vlasti a

národu, jda úplně ve stopách velikého svého učitele Fr. Sušila. Žáci jeho snad všichni bez rozdílu s úctou na něho vzpomínají, stejně jako bývalí jeho kolegové ve sboru professorském, jimž vždy byl dobrým kolegou. Jako básník a spisovatel projevoval zesnulý každým svým veršem a každou svojí slokou něžnou a zbožnou duši a snahu po mravním zušlechtění. Oč menší byl snad jeho rozmach básnický, o to větší byla jeho ušlechtilost a povznesenost nade všecko všední. Odešel nám v něm muž horoucí lásky k církvi a vlasti, vzor kněze i učitele, vzor dobrého, šlechetného člověka.“

A pražský časopis německý „Union“, jež pořádá Moravan, přinesl dne 22. srpna krátký sice, ale plně výstižný list úmrtní slovy : „Z Brna přichází zpráva nejvýše zarmucující, že tam v sobotu o půl třetí hodině odpolední známý básník moravský, prof. msgr. Vladimír Šťastný, skonal po dlouholeté chorobě srdeční. S ním loučí se s námi ideální postava v nejšlechetnějším výrazeslovním, kněz dle slov Páně, vždy věrný syn a služebník svého lidu, Bohem nadaný básník, výborný vychovatel naší mládeže. Jako tichá, jemná, skromná povaha, nikdy sebe nevtírající, a jako dobrodinec sám sebe obětující položil si zvěčnělý pomník lásky a vděčnosti do srdcí všech, kdož ho znali... Čest památce šlechetného vlastence!...

Vladimír Šťastný narodil se ve vsi Rudškově u Velkého Meziříčí dne 17. března 1841. Otec jeho František, sběratel pohádek a štěpař, syn učitelův, pocházel z Rudy z téže krajiny. Proto Vladimír často, hlavně s počátku své dráhy básnické, psal se také Josef Ruda. Byl z četné rodiny; nejmilejší byla mu sestra Josefina. Nemajetný otec dal nadaného syna na gymnasium do Jíblavy r. 1851, kde Vladimír pobyl pouze rok; za školního roku 1852, stal se chovancem biskupského semináře chlapeckého v Brně a chodil do německého gymnasia tamže. Po výborných studiích maturoval s vyznamenáním dne 4. srpna 1860, načež po čtyři léta horlivě studoval bohosloví na brněnském učilišti bohovědném, byv nadšeným žákem Sušilovým. Za kněze byl vysvěcen dne 4. června 1864. Po krátký čas (od 4. července do 4. října 1864) byl kaplanem v Židlochovicích, pak praefektem biskupského semináře pacholeckého do 15. září 1867. Výnosem biskupského ordinariátu ze dne 12 září 1867 jmenován byl pomocným učitelem katolického náboženství na nejstarším českém gymnasiu na Moravě, nyní prvním v Brně; po zkoušce z náboženství, vykonané dne 21. prosince téhož roku, jmenován byl skutečným učitelem náboženským. Za výborné působení učitelské i spisovatelské byl r. 1877 jmenován konsistorním radou, r. 1888 povýšen do osmé třídy hodnostní, roku 1894 vyznamenán hodností biskupského rady a r. 1896 jmenován čestným komořím papežským s názvem „monsignore“. Po odchodě do výslužby

(po 32 letech služebních na gymnasiu, v září 1899) vyznamenal jej panovník a císař i král rytiřským řádem Františka Josefa.

Na gymnasiu vedle učitelství hned s počátku po několik let byl správcem knihovny podporovací (sám velmi štědře a velmi mnoho žáků svých podporoval nezištně penězi). Po dlouhá léta byl také biskupským kommissařem a náboženským dozorcem na českých školách obecných i na lyceu Vesnině a duchovním správcem v ústavě Mariánském v Brně na Nové ulici. Louče se v kronice gymnasijní s proslulým katechetou napsal gymn. ředitel Jan V. Tůma: „Činnost Vladimíra Šťastného v úřadě učitelském byla všestranně vzorná; sbor i ústav ztrácejí v něm muže vzácných vlastností, vždy ochotného spolupůsobiti tam, kde jednalo se o dobro a krásno, o snahy vznešené a ušlechtilé ideální; mládež pak pozbývá zkušeného, osvědčeného a obětovného přítele a rádce.“

Po několik desetiletí byl msgr. Šťastný členem výboru nejstaršího vědeckého spolku českého v Brně, „Matice Moravské“, na čas i jednatelem a potom čestným členem, také byl dlouho členem výboru družstva „Hlasu“ a po smrti Procházkově († 1889) po dvacet let pečlivým starostou „Dědictví sv. Cyrilla a Metoděje.“ Skromnost a neokázalost působily hlavně, že drahý nebožtík se vzdaloval veřejného života i zápasů v něm, ale živě sledoval všechn náš

ruch národní, a hlavně katolický. Byl pracovníkem nehluchým, ale vytrvalým.

*   *   *

Vladimír Šťastný mimo školu zabýval se horlivě prací spisovatelskou, a hlavně básnictvím. Počal záhy, již za dob studentských, a po prvé veřejně vystoupil jako básník v oblíbeném a ceněném kalendáři „Moravanu“ r. 1859 s dvěma krátkými akrostichy na jméno „Moravan“; první končí se slovy: „Nám buď heslem: v Bohu, vlasti spása“; druhá vyznívá slovy „jsem duší, tělem Moravan“. Roku 1860 pak jeví se v „Moravanu“ třemi veršovanými skladbami, a to hned jako básník vlastenecký a velebitel doby svatých apoštolů slovanských, duchovních otcův a křtitelů národu našeho. Tyto tři básně uveřejněné mají nápisy „Devátého března“ (z ovzduší cyrillo-methodějského), „Jarní“ (rázu a jádra vlasteneckého) a „Na hrobě otcově“; poslední báseň je tklivá vzpomínka na otce záhy zemřelého. Do „Moravana“, do „Hlasu“ a do „Hvězdy“ (původně v Olomouci, pak v Brně) i do „Besedy“ horlivě a po dlouhá léta přispíval verši. Také psal pěkné povídky, i dějepisné, na př. r. 1862 „Netušené smíření“ v „Moravanu“; švihně a se zápalem vlasteneckým hčí hrdinství knížete Soběslava I. u Chlumce a smír s králem římsko-německým Lotharem III. r. 1126. „Moravana“ také pořádal za let 1874—1880, a vzdal se vydávání jen proto, že již r. 1878 založil svůj vlastní časopis „Obzor“, který pořádal s láskou a s pílí přes třicet let, až po číslo 6. ročníku XXXI.

(1908), kdy pokračující nemoc přinutila pečlivého a otcovského zakladatele i pěstitele, aby opustil milovaný časopis svůj a předal jej rukám mladším. „Obzor“ byl list poučně zábavný a křesťanský. V číslech 1.—5. roč. XXXI. čteme poslední příspěvky Vl. Šťastného, zvláště v „Besedě“ Obzorově. Smrt matčina vybídla trpitele, aby v 6. čísle ročníku XXXII. (1909) rozloučil se docela s „Obzorem“ srdečnou a vroucí básní „Za ť matičkou“ (14. dubna 1909). Činnost svou literární počal pěknou a výraznou básní na brzkou smrt otcovu a skončil svou básnickou pout dojemným rozloučením s matkou. Jak hodný a vzorný syn! Práce jeho spisovatelská trvala půl století!

První sbírku veršovanou vydal po smrti proslulého učenice a učitele svého i buditele národního Františka Sušila († 1868) r. 1867 s názvem „K v í t í m á j o v é“ (v Brně, tiskem národní knihtiskárny J. Šnaidra, nákladem výboru na zbudování pomníku Sušilova a na prospěch tohoto pomníku). Prostá sbírka tato, připsaná „Slavné památce zvěčnělého Dra. Frant. Sušila“ vděčným žákem, má 33 skladby na 54 stranách. První dvě básně čelné „O pohřbu Sušilově“ († 31. máje 1868) a „V máji 1869“ vzpomínají Sušilova skonu, a vlastní „Kvítí májové“ ukazuje již vroucího pěvce Mariánského; verše ovšem jsou pokusy.

Roku 1872 tiskem Moravské knihtiskárny Václava Vetterla v Brně a nákladem vlastním vydal Šťastný „V á n o č n í d á r e k“, prostý dar křesťanským spolkům a rodinám (na 62 stranách),

jenž obsahuje divadelní hru vánoční o čtyřech jednáních se zpěvy „Svatí tři králové“ a „Vánoční deklamovánky“ (Vánoce, Dítě a stromek vánoční, Zahrádka Kristova, U jesliček, Dítka Boží, K vánočnímu stromku, Cizího dítku stromek vánoční (dle básně Rückertovy) a dvě koledy). Všemi těmito verši slyšíme zníti milý, sladký a radostný zvuk líbezných vánočních koled a nálad štědrovečerních.

Obsahově a myšlenkově mnohem cennější a významnější, nežli první dvě sbírky, je sbírka třetí, „Kytka z Moravy“, vydaná r. 1879 (v Brně, nákladem vlastním a tiskem Moravské akciové knihtiskárny) a věnovaná učiteli básníkovu na gymnasiu brněnském, profesorovi Matěji Procházce. Mimo úvodní báseň „Kytka z Moravy“, kde praví básník, že „uvil kytku z moravského kvítí, jak na těch horách našich plá a svítí, jak v srdci lidu zakvétá a roste“, kniha (o 175 stranách) jest rozdělena na dvě části. První část obsahuje delších pět básní výpravných: „Ozvěny z dávných dob“. Básník zabral se do šedé dávnověkosti a opěvuje nejstarší a dějinně nej-slavnější dobu moravskou, dobu našich Mojžířovců, kdy Morava byla v popředí dějin světových za druhé polovice devátého století. V první básni s názvem „Bouře“ pěvec za bouře stojí na cimbuří hradu Buchlova a vzpomíná bouřlivých i válečných časů dávných, kdy bojovali Zábaj a Slavoj, Jaroslav, Zizka, Prokop; báseň smírně se končí oslavnou písní velehradskou, jako celá část „Ozvěn z dávných dob“ je naplněna vzpo-

mínkami velehradskými. „P o k l a d č e r n o - m o ř s k ý“ (ostatky svatého Klementa) v pěti obrazech veršem líčí příchod sv. bratrů slovanských přes Krym na Moravu a blahodárné působení jejich za Rostislava; zvláště pěkný a účinný jest obraz poslední: „První služby Boží na Moravě“. „K r á l v ě z e ň“ líčí oslepeného knížete Rostislava v německém vězení, toužícího po vlasti vzdálené; devíti tklivými písněmi ulevuje svému žalu. „S l a v o m í r“ ve třech oddílech líčí dobu mezi uvězněním Rostislavovým a nastoupením Svatoplukovým, kdy lidu moravskému velel za let 870—871 zbožný a udatný kníže Slavomír. „S v a t o p l u k“ o čtyřech částech vypravuje vítězně, jak zrádce Rostislavův Svatopluk jako vůdce vojska germánského vtrhl na Moravu, ale tu se spojil se Slavomírem (který se vzdal knížetství, aby sloužil Bohu) a porazil oklamané a násilné vrahy slovanské. Část druhá z „Kytky z Moravy“ má název „P o v ě s t i a b á j e“ a obsahuje osmnáct kratších i delších legend a skladeb výpravných, hlavně historických, dobře známých z čítanek školních a lahodným veršem vypravovaných; některé z nich jsou zvláště poutavé (Výkup, Pan Jiskra z Brandýsa, Zvony Panny Marie, Š p o r k o v a c h a s a, K a m e n n ý m n i c h, K á z a n í, Z e ě B o ž í, S l á v a n e b e s, K a r l š t ý n, V o j í n ů v k o l o v r á t e k, M a r n é k á z a n í (dle Abrahama a Santa Clara), S l z i č k y P a n n y M a r i e, S n ě ž e n k a, S t r o m v á n o č n í (deklamovánka), C t n o š t i k l á š t e r n i c e (výrazná allegorie), Č e s k á c h a l o u p k a (na stoletou pamět Josefa Jungmanna),

O dvanácti měsíčkách (příjemná slovenská pohádka), Pěvcova jízda svatební).

V pěkné úpravě vnější, nákladem vlastním a tiskem knihtiskárny benediktinské v Brně vyšly r. 1887 „Drobné květy“ (o 125 str.) s obrazem slavného papeže Lva XIII. Básně sbírky této jsou rázu náboženského a poučného; každá báseň má po třech slokách čtyřřádkových. Obsahem i formou mohou se „Drobné květy“ dobře položit po bok druhého dílu „Růže Stolisté“ Fr. L. Celakovského i „Moudrosti Otcovské“ Bol. Jablonského, ale převládají nálady náboženské. Mimo báseň vstupní, která připomíná druhotín papeže Lva XIII., a mimo „Věnování“ má sbírka dva oddíly; první obsahuje 59 básní, druhý 57 skladeb zdařilých, na př. „Pravý učitel“, „Práce“ a četné jiné.

Jedinou, ale dobře cennou sbírku básnickou vydal Šťastný mimo Brno; jsou to „Hlasy a Ohlasy“, které vyšly nákladem Emila Šolce v Telči r. 1892 (o 187 stranách) a připsány jsou vlasteneckému hraběti Egbertovi Belcrediovi. Význačná sbírka tato jest rozdělena na tři díly. První díl jest věnován, jako první část „Kytky z Moravy“, době věku devátého, jak zní nápis „Z Velehradu.“ V patnácti básních se stálou ozvěnou velehradskou dílem hymnami, dílem legendami, dílem selankovitými obrázky nadšeně pozdravuje zbožný básník první křesťanské červenky na Moravě (Po prvé na Velehradě, Věmec Slávy, Sen sv. Cyrilla (pěkná legenda), Naši svatí apoštolé, Cyrill a Method mezi maličkými

(roztomilý obrázek), Sv. Method malířem, Na rozloučenou, Povýšení jazyka slovanského (krásná pověst národní o schválení slovanské bohoslužby), Nade hrobem sv. Cyrilla, Sv. Method v žaláři. Úmrtí sv. Methoda, Studentská roku 1885, Pout na Velehrad, Ohlasy tisícáté ručnice 1885). Druhý díl obsahuje dvacet dvě „Legendy a pověsti“ (Slavíci svatého Sávy, Klášter Kounický na Moravě, Jan Sobieski, Marie Náměstnice, Rosa Mariae, Pás Panny Marie Zášovské, Sv. Zita, Trojí přání, Nebezpečný dar, Petrklíč, Sv. Václav, Rány sv. Václava, Zazděné dítě, Maria Maximiliana Hohenzollerská, Různé uvítání, Saul mezi proroky, Salve Regina!, Pšenice, U stolu Páně, Fialka lesní, Pout zvonů do Říma, V cizině). Oddíl třetí s názvem „Příležitostné“ zabírá slavnostní proslovy, vzpomínky, jubilea i nekrology (Za víru a právo, Viribus unitis, Proslov, Ke druhotinám Lva XIII., Na uvítanou, Čtvrt století, Františku Pravdovi, Památce Boženy Němcové, Nový hrob, Zpomínka, Nade hrobem Matěje Procházky, Nade hrobem Dra. Jos. Chmelíčka, Nade hrobem Jana Soukopa); jsou ovšem různé ceny.

O dvě léta později, roku 1894, nákladem vlastním a tiskem benediktinské knihtikárny vydal Šťastný básnickou sbírku oceňovanou, své „Hory a Doly“ (o 110 stranách). Vstupním „Pozváním“ vroucně zve básník čtenáře, aby s ním putoval vlastní Moravskou přes rodné hory a doly. V „Horách a Dolech“ jeví se zesnulý náš Vladimír Šťastný skutečným, vnímavým

nadšeným a milým básníkem, radostným velebi-
telem vlasti své a krás lesních. Sbírka dělí se
na čtyři části. První část „Z lesa“ jest rozdělena
na „Lesní pobožnost“ a „Lesní kvítí.“
„Lesní pobožnost“ obsahuje 7 básní (Velechrám,
Jak se les modlívá, Te Deum, Otče náš,
Credo, Zdrávas, Pax vobis). „Lesní kvítí“
má 16 písní opravdu básnického vzletu a ne-
obyčejné lahody slovní (Druh z mládí, Zvonek,
Les lékařem, Kontraband, Pramluva, Od-
počinek, Kritik, Sen, Šohajova píseň, Jedlička,
Motýlek, Les mořem, Les v zimě, Píseň beze
slov, Rozloučení). V celém oddělení lesním je
plno zpěvných, krásných, vroucích a básnicky
lahodných písní. Plno tu líbezného, náladového poesie,
milého, pravého humoru i zvonivého jasu písní
národních. Část druhá „Z potulek Podujím“
(15 básní) mimo „Věnování“ vyniká pěkným
líčením krajinným a vzpomínkami historickými
(Cesta životem, Čtverolist, Dyje, Znojmo,
Matka Boží Chlebová, Na hradě Znojem-
ském, Na Novém Hrádku, Na baště, U potoka,
U bohý pěvec, Květ na troskách, Corštýn,
Díky, Vzkázání). Oddíl s nápisem „Studenti
na hradě“ (11 písní) jest milá a zpěvná i ve-
selá vložka. Na hradním nádvoří zpívají stu-
denti jaře, svěže, nadšeně písněmi plnými hu-
debního kouzla a zpěvní formy (Bohatí studenti,
Nová škola, Prázdniny, Písně, Vlasti,
Píseň, Sokoli, Myslivecká latina, Mluva ma-
teřská (dle německého vzoru), Píseň sborová).
Většina těchto roztomilých písní vybízí zrovna hu-

dební skladatele, aby k nim sáhli jako k podkladu pravé hudební poesie. Poslední oddíl obsahuje „Obrázky z pouti“, a to „Z Hostýna“ a „Ze světa i ze života.“ V části „Z Hostýna“ jest 7 skladeb (Obrázek, Požehnaný kraj, Léčivý pramen, Hostýnská holubice, Div divů, Nový chrám, Stráž na Hostýně), v části „Ze světa a ze života“ 12 duchovních básní; některé jsou pěkné výrazy poesie náboženské, hlavně Mariánské; jako v první své sbírce r. 1869, tak zde se živě hlásí nadšený a vroucí pěvec Matky Boží skoro ve všech skladbách tohoto oddílu (Prosba, Panno mocná!, Pustý chrám, Královna panen, Poustevník, Královně máje, Sněžka, Neděle, Škola lidu, Za dušičky, Uvítání, Hlahol zvonů, kteroužto krásnou hymnou jest souladně ukončena sbírka celá).

R. 1895 vydáno mládeži veršem „Devatero služeb“, spisek rázu i ducha úplně náboženského, totiž o nejsv. Srdci Páně.

*

Vydanými sbírkami není ukončena všecka básnická práce nebožtíkova. Mnoho dobrých (a příležitostných) básní jest uveřejněno v „Obzoru“, hlavně za posledních patnácti let, zvláště také básně rázu rozjímavého a náboženského, poučného a vlasteneckého, jmenovitě v „Besedě“, téměř v každém čísle „Obzorově“. Z básní těchto a z básní vydaných ve sbornících básně uveřejňujících bylo by vlastně několik sbírek nových. Tak na př. přispíval Šťastný každého roku do brněnské ročenky „Chudým dětem“ (do

I.—XIX. ročníku); zvláště výrazné a pěkné básně jsou v ročence IX. „Maticím našim“, v ročence XI. hymna „Svatováclavská“, v ročence XVIII. „Král Osvald Svatý“. Naposled přispěl do ročenky XIX. dvěma rozmilými básněmi náladovými „Z lesních popěvkův“. Účastnil se také redakce stkvostného díla s názvem „Morava svým Maticím“ a dal tam pěknou báseň, která se zamlouvala vrchnímu redaktorovi díla samého, Svato-
plukovi Čechovi.

Lahoda a zpěvná lehkost veršů VI. Šťastného vybízely hudební skladatele, aby mnohé z nich opatřili notami a učinili je, jak říkáme, populárními, zlidovělými. Jos. Chmelíček, Lev Janáček, Frant. Musil, Jos. Cyr. Sychra, Alois Vlk rádi zhudebnili příjemné a líbezné písně duchovní i světské; některé z nich staly se veřejnými písněmi kostelními, jako velehradská hymna (s nápěvem národní hymny polské) „Bože, co's ráčil před tisíci roky“, „Zdrávas Maria“, „Modlitba k českým patronům“ a j. Zvláště jest rozšířena hymna dělnická, velebící práci, s hudbou J. C. Sychry. Vlkovy písně studentské na slova Vladimíra Šťastného jsou stále oblíbenými čísly při koncertech, zvláště o hudebních zábavách studentských (byly vydány r. 1900 a 1905 nákladem knihtiskárny benediktinské); jsou to písně: Bohatí studenti, Vlasti, Nová škola, Píseň, Prázdniny; také písně „Na vlnách“ a „Sokoli“ (které se básníkovi líbily pěkně) vynikají obsahem slovním i svérázností hudební. Nedávno zesnulý skladatel Fr. Musil rád skládal hudbu k četným

veršům básníkovým; připomínáme jen na př. Prosbu k českým patronům, Marii Náměstnici, Svatojanskou kantátu, Císařskou kantátu jubilejní, (1898), Novému století (1900) a j.

V „Obzoru“ i mimo „Obzor“ uveřejnil básník několik nových kantát a příležitostných písní, hlavně také vánočních a krátkých divadel s písněmi.

Zák nebožtíkův prof. dr. Alois Kolísek připomíná v 195. čísle „Hlasu“ (roč. 62.), že Vladimír Šťastný napsal také divadelní kus (dle vlašského podkladu) studentům v chlapeckém semináři, kde byl praefektem; divadlo mělo jméno „Sázka“.

Zlatou knihu Tomáše Kempenského O následování Krista nemohl nikdo veršem lépe odítí nežli pěvec hlubokého citu náboženského, náš Vladimír Šťastný, a vykonal tím velikou práci překladatelskou, kterou vydal nákladem vlastním a tiskem benediktinské knihtiskárny roku 1902 s nápisem „Tomáše Kempenského Čtvero knih o následování Krista“. Spis tento věnoval „svému učiteli z mládí“ prof. P. Augustinovi Ant. Krátkému. Básnické vzdělání knihy Tomášovy velmi zdařené jest vytištěno na 410 stranách; na konci jsou přidány modlitby mešní a jiné, čímž úhledná kniha jest pěknou a významnou knihou modlitební, zvláště vzdělancům.

Šťastný také překládal verše polské a ruské (hlavně duchovní) do Vymazalovy „Slovanské poezie“ vydané „Maticí Moravskou“.

Mimo dějepisné i jiné povídky do „Moravana“ prosou psané vydal Šťastný výbornou učebnici svým žákům a vydal ji po prvé v Brně 1881 tiskem a nákladem Karla Winikra s názvem „Učení katolického náboženství pro první třídu středních škol; o její oblibě svědčí dalších několik vydání nových. Mimo to napsal do „Moravana“, do „Hlasu“ a hlavně do svého „Obzora“ množství rozličných, vhodných a dobrých pojednání, varovných napomenutí, lidových poučení, mravních rozbledů, jubilejních rozprav, časových úvah, příspěvků životopisných, posudkův o knihách psaných prosou i veršem. Posudky psal také do Časopisu Matice Moravské. Stav se nástupcem zesnulého M. Procházky v „Dědictví sv. Cyrilla a Methoděje“, napsal životopis a ocenění činnosti Procházkovy r. 1890 do 36. podílu tohoto Dědictví, a r. 1904 do 51. podílu vzpomínku „Památce Františka Sušila“. Jsa nejstarším v professorském sboru I. čes. gymnasia státního v Brně byl požádán, aby napsal do programu tohoto gymnasia za školního roku 1892—3 „Rozhled po prvních pětadvaceti letech (1867—68 až 1891—92) trvání c. k. vyššího českého gymnasia v Brně.“

*

Vladimír Šťastný byl nazván „slavíkem moravským“. Nazvali bychom jej případněji a výrazněji bohumilým, zpěvným a líbezným „skřivánkem moravským“. Slul Vladimírem Šťastným a chtěl, aby všude vládly pravý mír

a štěstí; býti šťasten a jiné činiti šťastnými jest lidským údělem. A opravdu Vladimír Šťastný byl člověk milující a milování hodný, byl vskutku láskou a útěchou pokolení lidského. Prosté, tiché a milé básně jeho jsou jasné, zřejmé a výmluvný výron ryzí, ideální duše jeho. Šťastný básnil, jak žil, zbožně, ušlechtilé, vlastenecky jako „básnický nejnadanější nástupce Sušilův, jenž vroucí zbožnost spojuje s ryze uměleckými snahami“, jak napsal žák jeho František Bílý v Ottově Slovníku Naučném (v díle VI. na straně 313.). Jako básník nebyl sice genialní ani veliký, ale byl pěvcem dobrým a skromným. Tichá práce jeho zasluhuje čestného uznání a spravedlivého ocenění.

S Vladimírem Šťastným skonala nejušlechtlejší z ušlechtilých a nejmilejší z milých. Mužů takových rodí se málo, ale zrozeni jsouce a pracující horlivě, nezištně a dokonale zůstávají opravdu okrasou všeho lidstva a ctí svého národa.

Vladimír Šťastný přes to, že byl již v jeseni životní, stále důvěrně byl nazýván „naším Vladimírkem“ právě za svou milou povahu.

Slavně byl pohřben v úterý, dne 23. srpna 1910, dopoledne za veliké účasti, zvláště kněžstva a žactva. Pohřební průvod vyšel z chrámu Páně Svaté Rodiny na ulici Sirotčí. Na 150 kněží provázelo svého vzorného bratra, a s nimi veliké zástupy spolkův a žákův truchlily nad skolem básníka Bohem požehnaného. Obřady konal a slavné Requiem sloužil J. M. nejdůstojnější p. opat a zemský praelát Fr. Sal. Bařina za assistance

vdp. konsistorního assessora Rudolfa Reittra a redaktorův „Obzorových“ dp. faráře Frant. Dohnala ze Šardic a dp. katechety a kaplana Ladislava Tomáška. Pohřbu se zúčastnili J. E. ndp. biskup Dr. hr. Pavel Huyn, JJ. MM. ndp. opatové a zemští praelátové Ben. Korčian z Rajhradu a Norb. Drápalík z Nové Říše, J. M. ndp. kapitolní děkan msgr. Jak. Kapusta a vdpp. sídelní kanovníci brněnští Ant. Adamec, Jan Proswitz a msgr. Fab. Roháček, a olomoucký kanovník msgr. Dr. Fr. Ehrmann. Průvod pohřební ubíral se ulicí Augustinskou a Eliščinou k Pekařské a pak na Ústřední hřbitov, kde poslední obřady církevní vykonal opět J. M. ndp. praelát a opat Bařina. Vladimír Šťastný dřímá klidný sen po boku dvou osob nejmilejších, své matky a sestry Josefiny.

Také na svaté půdě Spasitelově, kde konali pout, již dne 22. srpna vzpomněli zesnulého modlitbami chrámovými dávní přátelé a čtitelé J. M. ndp. papežský a inf. praelát msgr. Dr. Josef Pospíšil (nyní starosta Dědictví), J. M. ndp. pap. praelát a biskupský kancléř msgr. Dr. Jakub Hoder a vdp. kons. rada prof. Josef Kašpar, jimž nebylo možno zúčastniti se pohřbu.

Vladimír Šťastný skonal po dlouhých bolestech tiše, jak žil, skonal, ale žije nám dále příkladnou prací, vzornou šlechetností, obětovnou lidumilností a zářivým vlastenectvím. — —

Končíme krátký přehled bohatého života básníkovy verši, které jsme podali do zářijového sešitu „Obzorova“ (ročník XXXIII.) a kterými chtěli jsme vystihnouti ušlechtilou povahu, vše-

strannou práci, vzácnou skromnost, mravní cenu
a ryzí vlastenectví milého nebožtíka, horlivého
dědice našich Sušilů, Kuldů, Procházek, Soukopů,
našich kněží a buditelů národních.

*   *   *

Dotrpěl a dosnil — —, duše jeho vzletla
jako labuť bílá k slunným výšinám,
aby s tichým leskem jako čistý chrám
zanechala moře jasu, vůně, světla.

Za velebným cílem horlivě a stále
kráčel drahou stopou mistra Sušila,
*všechna bytost jeho klidně zářila
v souladě a shodě jako v ideále*

*S Bohem vlast a národ žily v jeho nitru,
víra, naděj, láska zněly z tklivých strun,
pravda, dobro, krása budily ho k jitra.*

A čím s jara hořel jako čacký jun
s myslí spanilou a s nadšenými vzněty,
k jeseni mu plálo hvězdami a květy!

Frant. J. Rypáček.